

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 45.

Indult Bétsből, Pénteken, Június' 6-dikán, 1828.

Jóniai Szigetek.

A' Corfui Újság Május 17-dikén ezeket jelenti. „Bizonyos tudósítást vetünk a' felől, hogy, fájdalom! a' pestis Hydra és Spezzia szigetein valósággal kiütött. Úgy látszik, hogy ezt a' veszedelmes ragadó nyavalyát a' Török fogságból kiváltott Görögök hozták Módonból a' nevezett szigetekre. A' Görög Kormányzék hatalmas eszközöket vett elő, hogy a' Pestis valamimódon tovább ne terjedjen.“

„Zantéból írják, hogy az egyesült Hatalmasságok hajói, mellyek a' Mezséniai váraknak a' tenger felől való elzárásokra rendeltettek, egy Égyiptomi Korvettet fogtak el, melly Görög foglyokkal rakva Módonból Alexandriába szándékozott hajózni. Ezen történet felől az Admirálisok azonnal tudósítottak.“

„Anatolico várát a' Görögök folyvást ostromolják, ámbár a' Törökök annak segítséget küldöttek. Az Ostromló sereget magok részéről a' Görögök is megszorították.“

Corfui tudósítások szerint Május 20-dikáról; a' Lord Fő Kommissarius Adám Generális azt parantsolta, hogy mivel Hydra és Spezzia szigetein a' pestis kiütött, minden kereskedő hajók mellyek Török és Görög Országból jönnek, (azokat kivéven, mellyek Prevesától és Artától indultak ki) s

itt Corfunál szándékoznak kikötni, huszonöt napi Contumacián kívül, még két hétig szellőztető veszteglés (Sciorno) alá vettessenek. Ezen tizennégy napi veszteglés ideje alatt, egy lépést sem szabad tenni a' végre, hogy valaki vagy az utazók vagy a' szellőztetés alá vettett portékák kiszállítására menjen. A' hadi hajók Contumaciai veszteglése 28 napra határozott, melly eddig 21 napig tartott. — Ezen szoros parantsolat a' Jóniai szigetekre az Egészséges állapotra ügyelő minden Hivatalokhoz megküldött: hogy ez által a' pestisnek elterjedése meggátoltassék.“

„A' melly hadi hajók az idevaló kikötőhely előtt állottak, ú. m. Rattlesnake és Pelonus Korvettek, a' Bombahányó Etna ánglus hajók; és a' francia fregát Iphigenia, a' mult éjjel (Május 16—17 között) délfelé eleveztek. A' mennyire tudjuk, az egyesült Hatalmasságoknak minden hadi hajói, mellyek a' Levantán találatnak 's valami bizonyos tzelra még eddig nem rendeltettek, Navarinnál fogják magokat egyesíteni Codrington Vice Admirális vezérlése alatt, a' ki oda váratik, hogy egyesített erővel munkálódjanak és Ibrahim Basát arra kényszerítsék, hogy Móreat oda hagyja, — minthogy az Attyával ez eránt Egyiptomban tartatott alkudozások sikertelenek voltak.“

Portugallia.

A' *Messenger des Chambres* nevű Párisi Újság Május 27-dikén ezt a nevezetes Tzikkelyt közli; és tsak azért, hogy ezen fontos történetet hamar közölhesse, ugyan ezen napon kétszer adta ki az Újságot: „Ma reggel vettük a' Lisbonai Udvari Újságot, melly Május 18-dikán költ. Ebben igen fontos Hivatalbeli Oklevelek vagynak, mellyeket holnap közleni fogunk. Úgy látszik, hogy Dom Miguel Infans feltétele mellett megmarad. Ő a' Frantzia és Nagy Britanniai Udvarokhoz követeket nevezett ki. — A' *Globe* és *Traveller* Újságok úgy írják mint bizonyos dolgot, hogy minden Udvarok Személyviselői oda hagyták már Lisbonát. Az Algarbiai Püspök állhatatosan ellentállott, 's nem hagyta magát a' pártos féltől megszédíttetni. — Bétsből egy Kurír érkezett Lisbonába hivatalos írásokkal, mellyekben az Infansnak maga viselete fellelte helytelennek neveztetik.

A' Justitz-Minister Május 7-kén egy Kerülő-parantsolatot botsátott széljel az Országban a' Megyés Tisztekhez, mellyben kihirdettetik, hogy az Infans Május 3-kán költ Végzésében az Ország három rendeit öszve hívja. Az Udvari Újságban Május 8-kán egy Nyilatkozatást adott ki a' Politzia Fő Igazgatója, mellyben az Infansnak köszönet mondatik azon mély böltességéért, melly szerént a' Fő Város lakosinak kívánságát (a' Királyi név felvétele eránt) elfogadta. Evorában és Portóban nagy zenebonák támadtak. Az ott (valamint más több helyeken is) lévő Katonaság az Infans Dom Miguel ellen feltámadt.

Frantzia Ország.

Toulonból írják Május 18-dikán, hogy az odavaló kikötőhelyből ugyan

azon napon a' következő hadi hajók indultak ki a' közép tengerre, úgymint: *Scipio*, líneahajó, Kommandánsa *Bougainville*: *Breslau* líneahajó, Kommandánsa *Maillard de Lis court*: *Sirene* fregát, K. *Robert*. Ezek a' hadi hajók *Miloszigetéhez* mennek, hogy ott *Rigny Vice Admiralis* Hajós seregéhez tsatolják magokat. Ugyan tsak Toulonból azt is írják, hogy az odavaló kikötőhely előtt még 26 hadi hajó áll készen, mellyek induló felben vagynak.

A' *Journal de Commerce* nevű Párisi Újság egy Hirdetést foglal magában, melly által felszólítja és meghívja az, a' Párisi Nemzeti Gárdának minden rangú tagjait, valakik 1827-ben Apr. 29-dikén a' Mars mezején tartatott hadvizsgálaton jelen voltak; hogy egy bizonyos helyen gyűljenek öszve, és egy kérő írásnak, melly az Országos Követek Házába a' Gyűlésnek be fog adatni, magokat írják alá.

Orosz Ország.

Tiflisből Gruzianak fővárosából írják Apr. 25-dikán, hogy az Orosz hadi seregek közül egy Tsászári Testörző egész Regiment az nap ment bé azon fővárosba *Sipov Oberster* vezérlése alatt. Rendkívül való örömmel fogadták a' lakosok ezen sereget, melly magát a' Persák ellen viselt háborúban kiváltképpen megkülömböztette; 's most azon kintset a' fővárosba visszahozta, mellyet a' Gruziai lakosoktól *Aga Mahomed Chan* kegyetlenkedéssel tsikart ki és ragadt el.

Spanyol Amerika.

La Quayra April. 4-kén „Az *Ocanai* nagy Gyűlésről még semmi bizonyost nem tudunk. Azt beszélnek, hogy a' Gyűlés napja elhalasztatott. A' *Ven-*

czuelai Tisztviselők Esedező levelet készítettek a' nagy Gyűléshez, mellyben Bolivárt örökös Elölülőnek vagy Dictatornak kéri kineveztetni. Puerto Cabello hasonlóan Dictatornak kívánja tételni Bolivárt. Az egész fegyveres katonaság mellette van. Mi tévő fog Bolivár lenni? azt senki meg nem mondhatja.“

Nagy Britannia.

Május 16-kán az Alsó Házban a' Kints-Tár Cancellarius a' Tengeri katonaság tartására való Summa-pénz megadását kérte. — Parnell Úr 30,000-ról 28,000-re kívánta annak számát lejjebb vitetni. Graham Úr figyelmeztette a' Házat Frantzia Országra, melly szüntelen azon van, hogy tengeri erejét nevelje. A' lejjebb szállításnak ideje most nints. Európának meg kell mutatni, hogy Anglia nem 30,000 — hanem, ha a' szükség azt kíváná, 60,000 Tengeri katonát is tudna tartani. — Calcraft és Cockburn Urak a' békekés fenntartására legjobb eszköznek ítélték, ha az Ország mindég készen áll a' háborúra. — A' Parnell Úrtól tanátsolt lejjebb szállítása a' Tengeri katonaságnak óltalmazóra nem talált.

Május 19-kén Wilson Úr egynehány kérdést tett Minister Peel Úr elébe a' külső Országai dolgok, nevezetesen az Orosz 's Török Háború eránt. „Mikor én a' Gyűlés elején — így kezdte beszédét — Országunk külső politikája felől a' külső Ministert megkérdeztem: feleletül igen kétséges kifejezésekkel azt nyertem, hogy Anglia Orosz Országgal és ez, a' Török Udvarral úgy áll, mint az előtt állott. Most már nyilván van, hogy Orosz Ország hadat izent a' Töröknek, az Orosz Hadisereg a' Pruthon keresztül ment 's Konstantinápoly-

nak tart. Itt hát már én azt kérdelem: mitsoda helyheztetésben vagyunk mi most Orosz-Országgal a' Jul. 6-kán szerzett Szövetségkötésre nézve? — Frantzia Ország 80 milliom Frankot vészen fel költsön, fel szállítja a' fegyver viselésre Kírottakat (Conscriptusokat) a' Zászlók alá, erős hadi készületeket tesz, és a' Finantz-Minister a' Parlamentben a' többek közt azt mondja „Frantzia Ország a' maga „részéről nem nézheti tovább hidegen „a' Görögök nyomorúságát, és olyan esz- „közökről fog gondoskodni, mellyek azt „legalább lágyítsák“ Jól meg kell jegyezni Uraim! hogy Frantzia Országban a' Ministerek nem szoktak készületlenül beszélni (extemporizálni) hanem minden szót előre gondosan megfontolnak a' Kabinetben. A' Frantzia Minister említett szavai majd úgy hangzanak, mint valami, ha nem vád is de legalább panasz a' több Szövetségeselek ellen; 's mintha azt akarná vele a' Minister mondani: Orosz Ország már sokra is ment, Anglia pedig mozdulni sem akar a' Görögök sorsa megállítására, a' mire egyébaránt kész Frantzia Ország mindent, a' mi tőle telik, megtenni. — Még a' volna rossz Angliának, ha Frantzia Ország egyes egyedül lenne munkás Görög Ország dolgában, vagy ha Orosz Országgal kezdet fogván az Európai egyarányt (équilibre) 's békekéséget megzavarná. Nem azt akarom én ezzel mondani, hogy Országunknak Frantzia Országgal egyesülve valami Keresztes háború forma eszeveszett hadakozásba kellene a' Görögök kedvéért botsátkozni. Azt én nem akarom, — én azt hiszem, hogy, ha Anglia Frantzia Országgal egy akaraton van, úgy nem kell több egy két ezer embernél, 's bizonyos pénzbeli segedelemnél a' Görögök számára: azonnal meg lesz Morea a' Törököktől tisztítva. Angliának haszna van abban, hogy Gö-

rög Ország nagy és hatalmas légyen. Ugy tekintem én azon Országot mintegy erős töltést (gátot) mellynek hirtelen felépülésétől függ Európa bátorsága. Azt kérdem azért másodsor, hogy áll-e még Anglia a' Julius 6-ki Tractatus pontjai mellett, mellyek szerént nékie Frantzia és Orosz Országokkal egyet értve közös munkával kelletik a' Görög Ország sorát elhatározni? Még egyet kérdek. Úgy látszik hogy a' Navarinnál magokat vitézül forgatott férjfiak nem használták a' kedvező környül-állást és annyira nem gondoltak a' Tengerpartok és kikötőhelyek bezárásával, hogy Ibrahim Basa szabadon küldözte Egyiptomba Hajóit és onnan viszont új eleséget hordtak néki Moreába. Szeretném tudni, hogy az ott lévő Anglus Admirális mitsoda okot 's mentséget hoz fel ez eránt, miért nem zárta el szorosán a' Móreai várakat minden lehető közösüléstől?

Peel Úr felállván így szóllott: „ezen kérdésekre, mellyeket az érdeemes Úr feltett, környülállásos feleletet nem adhatok — reménylem, a' Ház nem fogja arra magyarázni, mintha én az Országlószék politikáját felvilágosítani, és ha a' szükség kívánná, azt menteni nem akarnám. A' Ház által fogja látni, hogy az Okosság hallgatást kíván. Mind az a' mit mondhatok, ennyi, hogy attól a' szempillantástól fogva, mellyben a' Julius 6-diki Szövetség kötött, egész ekkoráig a' Korona Tanátsosi igaz lelkekből kívánják a' nevezett Tractatus pontjainak általános bétöltését. Mi mindég abban az értelemben voltunk, hogy az Emberiség' Anglia' és Europa' köz-java kívánja, hogy valami lépés tételtesék a' végetlen hartz megszüntetésére és azon helyheztetésnek, mellyben ezentúl Görög Ország Török Országgal állani fogjon, eligazítására. Anglia erősen el van határozva a' Kötésnek Szövetségeseivel

egyet értve leendő végrehajtására. Most már világ szerte tudva van, hogy egy a' Szövetséges Fejedelmek közzül más helyheztetésben áll a' Török Udvarhoz, mint a' millyenben a' Tractatus szerződésekor állott. Orosz Ország hadat izent Török Országnak. De ezen háború nem óldozza fel a' Szövetséges Hatalmasságokat az említett Szövetségbeli köteleztetések alól; hanem alkalmatosságot tsak ugyan nyujt más fontos gondolatokra a' nevezett Tractatus végrehajtásának módja felől. Többet most nem mondhatok. Az Országlószék két dolgot tartott szeme előtt, egyiket, hogy a' Görög Országi dolgok eligazittassanak, másikat, hogy az idegen Országoknak a' más Országok dolgába való beleavatkozása határok közzé szorittassék, és a' fenn forgó tzelnek elérésére semmi a' szükségeseknél nagyobb eszközök elő ne vétetessenek. — A' mi a' harmadik kérdést illeti, a' Móreai kikötőhelyek zárva tartására kiadta az Országlószék a' szükséges parantsolatokat. Az igaz, hogy némelly dolog felvilágosítására szolgáló levelek 's jelentések érkeztek az Országlószékhez. De azokra én most ki nem terjeszkedhetem. Én ezen talám elégtelennek tetsző feleletem mellett szükségesnek látom újra elmondani, hogy én, a' jelenvaló szempillantásban magamat szorosán kötelességemhez tartván, többet nem szóllhatok. Hanem, annak idejében fel fog a' Ház előtt az Országlószék magaviselete világosittatni.“

Május 22-kén az a' hír járt a' pénzpiatzon (Börzén) hogy Huskisson és Palmerston Urak a' Ministerséget letették. Huskisson Úr mivel Peel Úrral öszveszóllalkozott. Lord Palmerston pedig Marquis Chandos kettős viadalra hívta ki, mivel Május 14-kén a' Canning Familiája pensionáltatása dolgában, ellene némelly sértő szavakat ejtett ki.

Ugyan is — Marquis Chandos, Canningot kissebbíteni kezdte, mint a' ki az Országnak sok kárt tett, 's a' Pensiónak ellene volt. Lord Palmerston megindulva felelt néki 's a' többek közt azt mondta: „fel marad a' Canning neve és tiszteltetik még akkor is, midőn az Ő érdemeinek kissebbítői régen elfogtak felejtve lenni.“ — Dawson Úr erre azt a' jegyzést tette, hogy ezen szavakat Lord Palmerston talán tsak felhevülésből találta száján ki szalasztani. De a' Minister ezt tagadta, és szavait újra elmondta. — Marquis ez által magát megsértelve képzelvén, a' Lordhoz kihívó levelet küldött. — Így beszéllek a' dolgot a' Párisi Május 25-ki Újságlevelek. A' Londoni Újságlevelekben egész Május 20-káig erről egy szó sem fordul elő. Újabbak pedig még nem érkeztek hozzánk.

Elegyes tudósítások.

Öt hat nappal ez előtt egynehány Német Országi Újságok több rendbeli ütközeteket hirdettek 's írtak le, mellyek az Orosz Seregek és a' Törökök között a' mint az Újságok írják Május 15-dikén Turtukainál, Czarnovodicánál és Kozlodzynál történtek. Ezek az Újságok a' Törököket nagyon megverték, sőt némel melyek még annyira is mentek, hogy a' meggyőzött ellenségtől elszedett zászlók 's az elesett Generálisok és vezérek számát is elő adták. — A' Norimbergai Correspondens és a' Közönséges Újság (Allgemeine Zeitung) megnevezik ugyan a' kút főt, a' Lembergi Újságot, a' mellyből a' tudósítást vették, 's a' mellett a' dolgot úgy adják elő mint bizonyost; mások azt sem említik, hanem úgy beszélnek elő a' történetet, mint a' mellyet kétségbe sem hozhatni. Voltak azonban

más Újságírók, kik — minthogy Olvasóiknak, a' mennyiben rajtok áll, tsak valóságos történetekkel szoktak kedveskedni, — ezen elhírelt ütközetekre is mint valóságos költeményekre az Újság Olvasókat figyelmetesekké tették. — Most már kisült, hogy az egész környülállásosan előadott történet tsupa költemény volt, mellyel annak első koholója, vagy jövendőlni szeretett volna, vagy a' mi rosszabb, Olvasóit e' féle ámitással kívánta mulattatni, a' miben — azt hiszszük, — egy józan gondolkozású Olvasó sem gyönyörködhetik.

A' jelenvaló idő környülállásai között figyelemre méltó egy Anglusnak előadása, mellyben a' mostani Török Tsászáról Mahmudról egy Anglus Folyóírásban, tulajdon tapasztalása után ezeket közli.

Egynehány esztendővel ez előtt Konstantinápolyban mulatván, jelen voltam egy Hadvizsgálaton, mellyre a' Sultán a' Jantsárokat és a' maga testörző Seregeit összevgyűjtötte. Ezen hadi gyakorlásra igen kies völgy vala választva, mellyben imitt amott dombok emelkedtek, 's azokról az egész hadat könnyű vala belátni. Az egész völgy tarka turbánokkal mintegy beterítve látszott lenni. Mély tsendesség uralkodott körös körül. — Dél felé megjelene a' Sultán egy igen szép arabs tsödör paripán, körülvéve nagy számú 's pompás öltözetű Tisztektől, Basáktól, Seraskierektől, 's a' t. Noha ezek többnyire mind válogatott szép emberek voltak, de mégis mindnyájok között tsakugyan legszebb volt a' Sultán, sőt azt lehet mondani, hogy azon sok ezerek között, kik ott összevgyülekezve valának, alig találkozott talám tsak egy is, a' kit e' részben vele össze lehetett volna hasonlítani, noha a'

Törökök általjában véve majd mind szép emberek. A' Sultán egész ábrázatja Görög szabású, mellyen a' rátartós Török gög szembetűnőleg kitetszik; az orra egyenes hosszú, teljes kerek nagy szeméimély gondolkozást mutatnak, ajakai éles metszésűek 's az álla napkeleti ízmos állású. Nagy elmét mutató ábrázatjából mély hélátásával párasodott maga elszánását könnyen kinézhetni. Haját domború tekertses pompás turbánjától nem láthattuk; szakálla mint a' fekete bársony. A' turbánját kivéven, mellynek az eleje gyemántoktól ragyogott, a' ruházatja, kivált tisztjeinek fénylő öltözeteihez hasonlítva, igen egyszerű volt. Maga előtt 's körül minden tárgyat szemlélni akarván, tüzes szemeit mindenfelé forgatta, nem úgy mint az Ásiai Uralkodóknak szokása, kik nagy méltósággal 's kevély göggel merőn tsak előre néznek, mintha látni nem, hanem tsak látatni akarnának. — Mi Európaiak, mind Anglusok egy tsoportban állván, egy szempillantásig ránk függesztette szemeit, de hirtelen kevélyen 's mintegy megvetőleg ismét másfelé nézett, a' nélkül, hogy megvetést mutatni látszott volna. Maga a' Sultán maga kedveltető méltósággal lassú lépést lovagolt, az alatt hogy a' körüle lévő alsóbb tiszték parantsolatjaival ide 's tova körülötte nyargalódtak. Végre a' Sultán megállott 's test örző serege közül a' fejer ezred közbe vette. Ez a' had tetejétől fogva talpig tiszta fejer öltözetű 's mind szép magas szál emberekből áll. Ezeket követte a' veres testörző sereg. — Mind a' két seregnek mind termete mind magok viselete azt mutatja, hogy tapasztalt fegyverviselők előtt hadban egyik sem állhatna meg. — Elkezdődvén a' törökmuzsika, minden seregek megindultak; 's a' lovasság igen szép fordulásokat tett. Ezután a' Nagy Úr lováról leszállván egy nyári szín alatt

egy Divánra letelepedett 's két legkedvesebb Tisztjeivel együtt onnan nézte az elkezdődött hadi gyakorlásokat, melly mintegy két óráig tartott. Leginkább ki-mutatták ezek között magokat a' Jantsár o k, kik a' Török hadaknak színei, 's próbált vitéz emberek, úgy hogy ha a' Nagy Úr rámehetett volna, a' mire igyekezett, hogy ezeket Európai hadi fenyítékre 's gyakorlásokra szorítsa; ez a' száz ezer emberből állott kemény hadi nép, hatalmas ereje lett volna a' Török Portának az Európaiak ellen. Ezek mellettünk elmenvén némeltyek közülök bennünket káromlottak, mások vagy mosolyogva vagy megvető tekintettel ránk pillantottak; 's egynehány hónap múlva ez a' kevély had részszerént a' Bosporusba hányatott, részszerént a' Serail kapuji előtt fő nélkül halmokra rakatott.

A' Magyar Nemzeti Museumnak természeti és művészi ritkaságokból álló Gyűjteménye most két esztendő elfolyása alatt nevezetes adományokkal gazdagított. Különösen említést érdemel ezek között Méltos. Gyurtsákfalvai Gyurtsák János Károly Úrnak, Bátor Frimont Huszár Regimentjebeli Oberst-Lieutenantnak, az Orosz Tsászári Sz. Wladimir Rend Vitézzének Hazafiúi nemes tette, ki legközelebb a' Magyar Museumot igen jeles Gyűjteményével szaporította. Olly szerentsésen tudta ugyanis a' tisztelt Oberst-Lieutenant Úr, Tiszti kötelességei bétöltése mellett alsó Olaszországban különösen Siciliában és Nápolyban töltött idejét használni, hogy két esztendő alatt részszerént maga fáradásai által, részszerént tulajdon költségén számos és nevezetes természeti, művészi tárgyakat 's más régiség maradványit szedett öszve, hogy azzal Édes Hazájának Nemzeti Museumát gazdagít-

hassa. Az egész Gyűjteményt 25 deszkaládákba rakatván, annak egy részét az Ország határáig tulajdon költségén már el is szállította. Találtak ezen Gyűjteményben 2000 darab Tsigák, Kágy-lók 's az Adriai és Közép tengereknek más termései, egy igen szép és tanulásra szolgálható bértz nemű gyűjtemény; különösen 1500 Vulkánbeli darabok Sici-
 ciliából, Nápolyból, és a' Lipári Szigetekből; nem külömben számos pallérozott könemek, 's kövekből készített mes-termívek; ezenkívül egy szép gyűjtemény, melly a' hajdani kornak mívészi tárgyait kénköre lenyomva ábrázolja. — Ugyan-
 tsak a' tisztelt Oberst-Lieutenant Úr köz-
 benjárásának köszönheti a' Pesti Királyi
 Universitásnak Botanicus kertje azt is,
 hogy ez most Palermóval és Nápolyjal
 egybeköttetésben vagyon. — Ezen neveze-
 tes Gyűjtemény Nádor-Ispány Ö Ts. K. Fő
 Hertzegségének, a' Magyar Nemzeti Mu-
 seum Protectorának parantsolatjából, kü-
 lön választatva 's rendbe szedelve, Gyur-
 tsák Gyűjteményének fog nevez-
 tetni; a' midőn e' felől bővebb tudósítás
 fog kiadatni.

Magyar Ország.

Fő Méltóságú Hertzeg Rudnay
 Sándor az Országnek szeretve tisztelt
 Primása, a' múlt napokban Fő Pásztori
 hivatalának buzgó gyakorlásában fárado-
 zott, midőn Pünkösöd napján, Máj. 25-
 dikén Budán a' Bérnálás Szentségének
 feladása által mind a' két nemen lévő szá-

mos híveket a' szent Hitben megerősít-
 tett; más nap pedig, Pünkösöd hétfőjén,
 Pesten a' Fő Plébánia templomban
 ugyan ezen egyházi szent tételt egész
 nap folytatni méltóztatott.

Beláról írják, Szepes Vármegyé-
 ből, hogy ott Május 21-dikén estveli 9
 óra tájban vigyázatlanságból tűz táma-
 dott, melly noha erős szél nem fújt,
 mégis két óra alatt 78 nagyobb házakat
 és 24 tsürt lángok prédájává tett. Az
 elégett házak közül tsak négy volt a'
 Tűzkár megtérítő Bétsi Társaság oltal-
 ma alá bévallva. A' tűz villám sebesség-
 gel olly hamar elterjedett és erőt vett,
 hogy minden kitelhető emberi segedelem
 mellett sem lehetett annak többé elejét
 venni vagy annak terjedését meggátolni,
 noha mind Késmárkról, mind a' körül
 belől lévő falukból nagy számú lako-
 sok jelentek meg az oltásra, a' kiknek
 serény munkálkodások tsakugyan azt tet-
 te, hogy a' tűz még tovább nem terje-
 dett. Az elégés által megkárosodott pol-
 gárok nagy veszteségeket különösen az
 oda égett marhák nagy száma, az elpusz-
 tított 's hamuvá lett házi eszközök, ga-
 bona, széna és szántó vető szerek sok-
 sága teszi legsúlyosabbá. Ezen nagy sze-
 rentsétlenség között mindazáltal különös
 Isteni gondviselés az, hogy egy ember
 sem vesztette el életét. Vajha ezen sze-
 rentsétlen polgárok Keresztyén felebarát-
 jaik között számos jóltévő felsegellőkre
 találnának!

Jelentés a' Bétsi Magyar Újság tisztelt Olvasójához.

Igéretünk szerént, hogy t. i. Újságunk Érdemes Olvasójinak, minden fer-
 tály esztendőben egy egy kiszínelt Vármegye Mappával fogunk a' Magyar
 Atlásból kedveskedni, Mártzius vége felé Pozson Vármegye Mappáját minden Új-
 ságung mellett kettős posta petsét alatt elküldöttük. Ezen folyó Júniusban,
 ugyan illyen módon küldjük Moson Vármegye Mappáját, melly a' Dunántúli Ke-

rületben száma szerént első. Így minden fertályban más más Kerületből veszik Érdemes Olvasójink rendre a' Vármegyék Mappáit. — Jól tudja azt ezen Újság Kiadója, hogy a' mostani nevezetes hadi környülállások között, még kedvesebb szolgálatot tehetne Újsága tisztelt Olvasójinak, ha a' Török Birodalom kimetszett rajzolatjával kedveskedhetnék; de abban még most módja nints; sőt ha volna is, egy ilyen haszna vehető nagy Mappának kimetszetése egynehány hónapi munkába kerülne, holott éppen ezen idő alatt lehetne talám annak legtöbb hasznát venni. — Hogy tehát legalább Azoknak, kik a' Török Birodalom földképét megszerezni, és az Újság Olvasása közben használni kívánnák, szolgálatjokra lehessek; a' Bétsben kijött, egy táblán lévő nevezetesebb Mappákat nagyságok és árok szerént ide alább feljegyzem, 's azokat, ha az eránt postán megváltott leveleik által nálam rendelést tenni méltóztatnak, megveszem és az Újság mellett posta petsét alatt azonnal megküldöm.

Az ároknak felküldése hozzám, midön a' közelítő második félesztendőre TT. Olvasóim Újságot rendelni méltóztatnak, annak árával együtt legkönnyebben megeshetik.

Az itt találtató Európai és Á'siai Török Birodalom Mappái ezek:

Nro 1. Fried-től Bétsben, 1828. Szélessége másfél láb, egy hüvelyk; magassága egy láb, másfél hüvelyk. A' metszése igen tiszta, szép, és könnyen olvasható: kiszínelve az ára 30 kr. ezüstben.

Nro 2. A' Török Birodalomnak legjobb rajzolatok után készített Mappája, név és esztendő szám nélkül: Szélessége közel harmadfél lábnyi; magassága egy láb, nyoltz hüvelyk. Könnyen olvasható. Kiszínelve 48 kr. ezüstben.

Nro 3. Az egész Török Birodalom Mappája. H a m m e r-től. Norimbergában. 1825. Nagysága az elébbenivel Nro 2. egyező; de ezen az írás több, tömöttebb, apróbb 's ennél fogva nehezebben olvasható. Az ára kiszínelve 36 kr. ezüstben.

Nro 4. Hammer Mappája szerént munkában vagyon itt Bétsben a' Török Birodalom Mappája; melly igen szép metszéssel készül, 's a' mívész szava szerént Június közepén már kiadatik. Az ára kiszínelve 1 f. ezüstben. Ez legjobb. (Möllertől.)

A' Magyar Kurírnak fél esztendei ára 15 V. forint, melly előfizetést méltóztatassanak érdemes Olvasóim Június vége előtt felküldeni, hogy így az Újság folyvást járhasson. Minthogy a' Kurír felől Januáriusban kiadott Tudósításomban tett ígéretemet híven telyesíteni igyekeztem: reménylem, hogy TT. Olvasóim száma mind azért, mind az igen nevezetes időpont tekintetéből, mellyben élünk, szaporodni fog; 's ahhoz képest a' jövő félesztendőben Újságom mellett különös Tzím alatt járandó hasznos Toldalékkal is már kedveskedhetem, mellyről legközelebb bővebben tudósítom ennek Érdemes Olvasójit.

M á r t o n J ó ' s e f,
Professor.

lakása Landstrasse Nro 65.

Szerkeztető és Kiadó M á r t o n J ó ' s e f, Professor.

Nyomtató Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro. 752.)